



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-159-04

Druk nr 3347

Warszawa, 5 października 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej wraz z projektem aktu wykonawczego.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z szacunkiem

(-) Marek Belka

U S T A W A

z dnia

o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej

Rozdział 1

Przepis ogólny

Art. 1. Ustawa określa zasady funkcjonowania i tryb wyłaniania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz zasady i tryb wyznaczania kandydatów na przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

Rozdział 2

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Art. 2. 1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, zwana dalej „Komisją Wspólną”, stanowi forum wypracowywania wspólnego stanowiska Rządu i samorządu terytorialnego w sprawach ważnych dla samorządu terytorialnego w ramach polityki państwa.

2. Komisja Wspólna rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego i z polityką państwa względem samorządu terytorialnego, a także sprawy dotyczące samorządu terytorialnego znajdujące się

w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których Rzeczpospolita Polska należy.

3. Uprawnienia Komisji Wspólnej nie naruszają właściwości organów władzy publicznej.

Art. 3. Do zadań Komisji Wspólnej należy:

- 1) wypracowywanie wspólnego stanowiska Rządu i samorządu terytorialnego w zakresie ustalania priorytetów gospodarczych i społecznych w sprawach dotyczących:
 - a) gospodarki komunalnej i funkcjonowania samorządu gminnego i samorządu powiatowego,
 - b) rozwoju regionalnego i funkcjonowania samorządu województwa;
- 2) dokonywanie przeglądów i ocen warunków prawnych i finansowych funkcjonowania samorządu terytorialnego, w tym także powiatowych służb, inspekcji i straży oraz organów nadzoru i kontroli nad samorządem terytorialnym;
- 3) ocena stanu funkcjonowania samorządu terytorialnego w odniesieniu do procesu integracji w ramach Unii Europejskiej, w tym wykorzystywania przez jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych;
- 4) analizowanie informacji o przygotowywanych projektach aktów prawnych, dokumentów i programów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego, w szczególności przewidywanych skutków finansowych;
- 5) opiniowanie projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego, w tym także określających relacje pomiędzy samorządem terytorialnym a innymi organami administracji publicznej.

Art. 4. 1. W skład Komisji Wspólnej wchodzi przedstawiciele strony rządowej i strony samorządowej w równej liczbie.

2. Stronę rządową w Komisji Wspólnej stanowi 12 przedstawicieli:

- 1) minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 2) 11 przedstawicieli powoływanych i odwoływanych przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Art. 5. 1. Stronę samorządową w Komisji Wspólnej stanowią wyznaczeni przedstawiciele ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego, w tym:

- 1) po 2 osoby wyznaczone przez ogólnopolskie organizacje reprezentujące następujące kategorie jednostek samorządu gminnego:
 - a) gminy powyżej 300 tysięcy mieszkańców,
 - b) gminy posiadające status miasta,
 - c) gminy, których siedziba władz znajduje się w miastach położonych na terytorium tych gmin,
 - d) gminy nie posiadające statusu miasta i nie mające siedziby swych władz w miastach położonych na terytorium tych gmin;
- 2) 2 osoby wyznaczone przez ogólnopolską organizację reprezentującą jednostki samorządu powiatowego;
- 3) 2 osoby wyznaczone przez ogólnopolską organizację reprezentującą jednostki samorządu województw.

2. Ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1, powinny spełniać następujące kryteria:

- 1) reprezentować jednostki funkcjonujące na poszczególnych stopniach podziału terytorialnego państwa;
- 2) funkcjonować przez okres nie krótszy niż kadencja wybieranych w głosowaniu powszechnym organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego na danym stopniu podziału;
- 3) reprezentować jednostki samorządu terytorialnego, których członkostwo w danej organizacji wynika bezpośrednio z rozstrzygnięcia organu jednostki samorządu terytorialnego.

3. Wyznaczenie przedstawicieli, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie i na zasadach określonych w aktach statutowych właściwych organizacji samorządu terytorialnego. O wyznaczeniu przedstawicieli organ statutowy właściwej organizacji samorządu terytorialnego zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Art. 6. 1. Ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego składają na bieżąco Radzie Ministrów, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej, wnioski o uznanie za organizacje uprawnione do wyznaczania przedstawicieli do Komisji Wspólnej. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające spełnianie kryteriów, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2.

2. Rada Ministrów rozpatruje wnioski, o których mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy od rozpoczęcia kadencji nowo wybranych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego.

3. Rada Ministrów kierując się kryteriami, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, po rozpatrzeniu wniosków ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego reprezentujących jednostki funkcjonujące na poszczególnych stopniach podziału terytorialnego państwa, określa, w drodze rozporządzenia, organizacje, które są uprawnione do wyznaczania przedstawicieli do Komisji Wspólnej.

4. Jeżeli dwie lub więcej ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego funkcjonujących na tym samym stopniu podziału terytorialnego lub reprezentujących tę samą kategorię jednostek samorządu gminnego, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, spełnia kryteria wymienione w art. 5 ust. 2, Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, określa tę z organizacji, która ma największą liczbę członków.

Art. 7. 1. Komisja Wspólna wyraża opinię na zasadzie jej uzgodnienia przez obie strony Komisji. Opinia może zawierać odrębne stanowiska w kwestiach szczegółowych.

2. W przypadku braku uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1, każda ze stron przyjmuje własne stanowisko w sprawie będącej przedmiotem obrad.

3. W przypadkach, gdy przepisy odrębne przewidują obowiązek zasięgnięcia opinii Komisji Wspólnej lub opinii strony samorządowej Komisji o projekcie aktu normatywnego lub innego aktu prawnego, termin wyrażenia opinii o projekcie wynosi 30 dni od dnia doręczenia projektu. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Art. 8. 1. Członkowie Rady Ministrów oraz inne podmioty właściwe do przygotowania projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących problematyki samorządu terytorialnego przedstawiają Komisji Wspólnej do zaopiniowania projekty tych dokumentów wraz z prognozą ich skutków finansowych.

2. Opinia Komisji Wspólnej dotycząca projektów dokumentów rządowych, o których mowa w ust. 1, jest dołączana do projektu dokumentu. W przypadkach, o których mowa w art. 7 ust. 2, do projektu dokumentu dołącza się stanowisko stron Komisji Wspólnej.

3. Do opinii, o której mowa w ust. 2, przepis art. 7 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. Poza przypadkami przewidzianymi w art. 7 i 8, każda ze stron Komisji Wspólnej może również zająć stanowisko w sprawie dotyczącej problematyki samorządu terytorialnego, jak też wnioskować do drugiej strony o podjęcie sprawy, którą uzna za mającą znaczenie z punktu widzenia problematyki samorządu terytorialnego.

Art. 10. 1. Komisja Wspólna powołuje stałe zespoły problemowe.

2. Do zakresu działania stałych zespołów problemowych należy wykonywanie zadań wynikających z art. 3 w zakresie określonym przez Komisję Wspólną i przedstawianie Komisji Wspólnej wyników prac.

3. W razie potrzeby Komisja Wspólna może powołać doraźne zespoły problemowe.

4. Do stałych i doraźnych zespołów problemowych Komisja Wspólna może powoływać osoby spoza jej składu.

5. Przepisy art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 9 stosuje się odpowiednio do zespołów problemowych.

Art. 11. 1. Pracami Komisji Wspólnej kierują współprzewodniczący:

- 1) minister właściwy do spraw administracji publicznej, jako przedstawiciel strony rządowej;
- 2) przedstawiciel samorządu terytorialnego, wybrany przez członków strony samorządowej spośród ich grona.

2. Do zadań współprzewodniczących należy:

- 1) przewodniczenie posiedzeniom Komisji Wspólnej;
- 2) ustalanie harmonogramu prac Komisji Wspólnej, w szczególności ustalanie terminów i porządku obrad kolejnych posiedzeń Komisji przy uwzględnieniu wniosków zgłaszanych przez członków Komisji;

- 3) ustalanie składów osobowych stałych i doraźnych zespołów problemowych;
- 4) powoływanie i odwoływanie współprzewodniczących stałych i doraźnych zespołów problemowych.

3. Współprzewodniczący Komisji Wspólnej reprezentujący stronę rządową na wniosek współprzewodniczącego reprezentującego stronę samorządową lub z własnej inicjatywy może powoływać ekspertów Komisji oraz zlecać wykonanie opinii i ekspertyz na rzecz Komisji.

4. Współprzewodniczący Komisji Wspólnej mogą zapraszać do udziału w pracach Komisji oraz jej stałych i doraźnych zespołów, z głosem doradczym, przedstawiciele administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz innych organizacji i instytucji.

Art. 12. Komisja Wspólna rozpatruje sprawy wniesione przez:

- 1) członków Rady Ministrów oraz inne podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1;
- 2) współprzewodniczących Komisji;
- 3) stałe i doraźne zespoły problemowe.

Art. 13. 1. Pracami stałych i doraźnych zespołów problemowych kierują ich współprzewodniczący, reprezentujący stronę rządową i stronę samorządową.

2. Do zadań współprzewodniczących zespołów należy:

- 1) przewodniczenie posiedzeniom zespołów;
- 2) ustalanie harmonogramu prac zespołów;
- 3) sporządzanie okresowych informacji dla Komisji Wspólnej o pracach zespołów;
- 4) ustalanie terminów i zakresu tematycznego kolejnych posiedzeń zespołów.

Art. 14. 1. Posiedzenia Komisji Wspólnej odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące.

2. Posiedzenia stałych i doraźnych zespołów problemowych odbywają się w zależności od potrzeb.

3. Z posiedzenia Komisji Wspólnej oraz stałych i doraźnych zespołów problemowych sporządza się protokół. Do protokołu załącza się w szczególności dokumenty, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 9.

Art. 15. 1. Posiedzenia Komisji Wspólnej i zespołów problemowych zwołuje odpowiednio współprzewodniczący Komisji lub zespołu reprezentujący stronę rządową, działając w uzgodnieniu ze współprzewodniczącym reprezentującym stronę samorządową, z własnej inicjatywy lub na wniosek współprzewodniczącego reprezentującego stronę samorządową.

2. Obsługę organizacyjną prac Komisji Wspólnej i jej zespołów problemowych zapewnia sekretarz Komisji wyznaczony przez współprzewodniczącego Komisji reprezentującego stronę rządową, działając w porozumieniu z sekretarzem wyznaczonym przez współprzewodniczącego reprezentującego stronę samorządową. Sekretarz komisji wyznaczony przez współprzewodniczącego Komisji reprezentującego stronę rządową wykonuje zadania przy pomocy sekretariatu Komisji.

Art. 16. 1. Członkom Komisji Wspólnej oraz członkom zespołów problemowych nie będących członkami Komisji nie przysługuje wynagrodzenie.

2. Przedstawicielom strony samorządowej Komisji Wspólnej przysługują diety oraz zwrot kosztów noclegu i podróży służbowych od organizacji, które wyznaczyły przedstawiciele w skład Komisji Wspólnej, na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾).

Art. 17. Komisja Wspólna uchwała swój regulamin, który określa szczególne tryb pracy Komisji i jej stałych zespołów problemowych oraz zakres zadań poszczególnych zespołów i ich liczbę. Regulamin pracy Komisji Wspólnej podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 18. 1. Obsługę organizacyjną, techniczną i kancelaryjno-biurową Komisji Wspólnej, jej zespołów i sekretariatu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

2. Koszty finansowania obsługi, o której mowa w ust. 1, są pokrywane ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw administracji publicznej.

Rozdział 3

Udział przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Komitetu Regionów Unii Europejskiej

Art. 19. Rada Ministrów przedkłada Radzie Unii Europejskiej wniosek zawierający listę 21 kandydatów na członków i 21 kandydatów na zastępców członków Komitetu Regionu Unii Europejskiej, zwanego dalej „Komitetem Regionów”.

Art. 20. 1. Rada Ministrów na liście, o której mowa w art. 19, umieszcza kandydatów na członków i kandydatów na zastępców członków, wyznaczonych przez:

- 1) ogólnopolską organizację reprezentującą jednostki samorządu województw – w liczbie 10 kandydatów na członków i 10 kandydatów na zastępców członków;

- 2) ogólnopolską organizację reprezentującą jednostki samorządu powiatowego – w liczbie 3 kandydatów na członków i 3 kandydatów na zastępców członków;
- 3) ogólnopolskie organizacje reprezentujące następujące kategorie jednostek samorządu gminnego:
 - a) gminy powyżej 300 tysięcy mieszkańców – w liczbie 2 kandydatów na członków i 2 kandydatów na zastępców członków,
 - b) gminy posiadające status miasta – w liczbie 3 kandydatów na członków i 3 kandydatów na zastępców członków,
 - c) gminy, których siedziba władz znajduje się w miastach położonych na terytorium tych gmin – w liczbie 1 kandydata na członka i 1 kandydata na zastępcę członka,
 - d) gminy nie posiadające statusu miasta i nie mające siedziby swych władz w miastach położonych na terytorium tych gmin – w liczbie 2 kandydatów na członków i 2 kandydatów na zastępców członków– reprezentowane w Komisji Wspólnej.

2. Strona samorządowa Komisji Wspólnej zapewnia reprezentowanie przez kandydatów na członków i kandydatów na zastępców członków w Komitecie Regionów wszystkich województw.

3. Kandydatów na członków i kandydatów na zastępców członków Komitetu Regionów wyznacza się spośród osób będących:

- 1) radnymi gminy, powiatu lub województwa albo
- 2) wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), członkami zarządu powiatu lub członkami zarządu województwa.

Art. 21. Przewodniczącego polskiej delegacji do Komitetu Regionów wyznacza ogólnopolska organizacja reprezentująca jednostki samorządu województw, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1.

Rozdział 4

Przepisy zmieniające, przejściowe i dostosowujące

Art. 22. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206) w art. 23 w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego określonych w art. 5 ustawy z dnia ... o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...)”.

Art. 23. Jeżeli dotychczasowe przepisy odwołują się do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego albo reprezentacji lub przedstawicielstwa samorządów terytorialnych, należy przez to rozumieć Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego działającą na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 24. Do czasu wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia, o którym mowa w art. 6 ust. 3, członkowie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego działającej na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie powołania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (Dz. U. Nr 13, poz. 124 oraz z 2003 r. Nr 58, poz. 508) wykonują funkcje członków Komisji Wspólnej utworzonej na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 25. 1. Wnioski, o których mowa w art. 6 ust. 1, składa się po raz pierwszy w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Rada Ministrów rozpatrzy wnioski, o których mowa w ust. 1, i wyda rozporządzenie, o którym mowa w art. 6 ust. 3, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 26. Pierwsze posiedzenie Komisji Wspólnej zwoła minister właściwy do spraw administracji publicznej w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu przedstawicieli strony samorządowej do Komisji Wspólnej.

Art. 27. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy dotyczy dwóch zagadnień istotnych dla funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce. Przewiduje bowiem ustawowe uregulowanie statusu prawnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz unormowanie zasad związanych z wyłanianiem kandydatów na przedstawicieli polskich jednostek samorządu terytorialnego do Komitetu Regionów Unii Europejskiej.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego działa obecnie jako organ pomocniczy lub opiniodawczo-doradczy Rządu, a jej funkcjonowanie pozostaje uzależnione od istniejących potrzeb Rządu w zakresie wypracowywania wspólnego stanowiska w sprawach ważnych dla polityki Rządu oraz interesów reprezentowanej w danej komisji instytucji lub środowiska.

Aktualną podstawą prawną funkcjonowania Komisji jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie powołania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (Dz. U. Nr 13, poz. 124, z późn. zm.), wydane na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.).

Jednocześnie należy pamiętać, że KWRiST posiada już ugruntowaną pozycję wśród instytucji szeroko pojętego dialogu społecznego, wynikającą nie tylko z faktu ponad już 10-letniego funkcjonowania samej Komisji (powołanej pierwotnie zarządzeniem nr 20 Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lipca 1993 r. w sprawie powołania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego), ale przede wszystkim ze względu na powierzenie jej w szeregu ustaw z zakresu administracyjnego prawa materialnego oraz finansów publicznych różnorodnych zadań i kompetencji. Mając na uwadze, że rozwiązania takie zawiera już kilkanaście ustaw, jedynie przykładowo można wymienić niektóre z nich:

- art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 109 ust. 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001),

- art. 47 ust. 7 i art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.),
- art. 31 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.),
- art. 23 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206),
- art. 413 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.),
- art. 36 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.),
- art. 21 ust. 3, art. 23 ust. 3, art. 25 ust. 3, art. 26 ust. 5 i 6 oraz art. 28 ust. 3 i 6 w zw. z art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966).

W tym też kontekście można traktować KWRiST jako stałe i ważne forum dialogu dwóch zasadniczych dla ustroju państwa struktur władzy publicznej – Rządu i samorządu terytorialnego. Wspominane szerokie, ustawowe umocowanie kompetencyjne Komisji uzasadnia adekwatne ustawowe uregulowanie podstaw, zasad działania i struktury KWRiST.

Propozycja taka skutkować będzie istotną zmianą w zakresie umiejscowienia tej Komisji w strukturze instytucji i organów władzy publicznej oraz przyznaniem jej własnych zadań i kompetencji, niezależnych już od potrzeb i nie delimitowanych w bezpośredni sposób zakresem kompetencji Rady Ministrów. Tym samym jednostki samorządu terytorialnego uzyskają – poprzez współdziałanie na forum Komisji – stały i gwarantowany ustawowo wpływ na kształtowanie polityki państwa i na proces tworzenia regulacji prawnych dotyczących wspólnot lokalnych i regionalnych.

Szczegółowe rozwiązania projektu w zakresie statusu i zadań KWRiST (rozdział 2) opierają się w istotnym stopniu na funkcjonujących i sprawdzonych już w praktyce rozwiązaniach kolejnych aktów wykonawczych statuujących Komisję

(m.in. zawartych we wskazywanym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie powołania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego).

Stosunkowo natomiast nieliczne korekty dotyczą przede wszystkim: zaktualizowania katalogu zadań Komisji (art. 3 projektu określa zakres zadań przypisanych Komisji), jak też doprecyzowania zasad zajmowania stanowiska przez Komisję (vide art. 7).

Ponadto projektowane przepisy wskazanego rozdziału regulują kwestie sposobu funkcjonowania Komisji, w tym zwoływania posiedzeń (vide art. 14 projektu) oraz powoływania zespołów problemowych (vide art. 15).

Z kolei akcesja Rzeczypospolitej Polskiej do UE wymaga przynajmniej ramowego określania zasad związanych z wyłanianiem kandydatów na przedstawicieli polskich jednostek samorządu terytorialnego do Komitetu Regionów Unii Europejskiej (rozdział 3). Mając na uwadze postanowienia Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, określającego Komitet Regionów jako organ o charakterze doradczym, składający się z przedstawicieli organów regionalnych i lokalnych (vide art. 198a TWE) oraz istniejący w Polsce system samorządu terytorialnego – w art. 20 projektu przedstawiono propozycję odpowiednich reguł, mających mieć zastosowanie przy wyłanianiu kandydatów na członków oraz kandydatów na zastępców tych członków. Tym samym wskazano podmioty kompetentne do zgłoszenia propozycji odpowiednich kandydatur (w zasadniczym zakresie są to te same organizacje samorządowe, które reprezentują jednostki samorządu terytorialnego w KWRiST), gwarantując jednocześnie udział w Komitecie Regionów przedstawicielom wszystkich kategorii jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Ponadto zaproponowany sposób wyłaniania kandydatów na członków oraz kandydatów na zastępców tych członków, w tym także rozwiązania dotyczące liczby kandydatów przedstawianych przez poszczególne organizacje, stanowi realizację postulatów zgłaszanych przez stronę samorządową obecnej KWRiST.

Przewidziane w projekcie połączenie w jednym akcie normatywnym dwóch istotnych dla samorządu terytorialnego kwestii wiąże się z propozycją stworzenia analogicznych zasad wyłaniania przedstawicieli samorządu terytorialnego

do obu ważnych dla tego samorządu instytucji (tj. KWRiST i Komitetu Regionów UE).

Dodatkowo wskazać należy na powiązanie przewidzianego w projekcie ustawy sposobu kreowania składu strony samorządowej (czego uszczegółowienie znajdzie się w przepisach stosownego rozporządzenia) z kolejnymi kadencjami wybieranych organów jednostek. Z tym też związana jest konieczność wprowadzenia przepisów przejściowych w celu odpowiedniego stosowania przepisów ustawy.

Koszty związane z udziałem przedstawicieli państw członkowskich w pracach Komitetu Regionów są refundowane z budżetu Komitetu Regionów, stanowiącego sekcję VII budżetu Unii Europejskiej, zgodnie z zasadami i limitami przyjętymi w obowiązującym rozporządzeniu Komitetu Regionów dotyczącym zwrotu kosztów.

Szczegółowe zasady przedstawiają się następująco:

- refundowane są koszty podróży (maksymalnie koszty biletu business class samolotem, biletu pierwszej klasy pociągiem, koszty podróży samochodem – 0,20 euro za km),
- wypłacany jest ryczał (obecnie w wysokości 216 euro) za każdy dzień uczestnictwa w posiedzeniach (spotkaniach) organizowanych przez Komitet Regionów. Kwota ta ma służyć pokryciu kosztów noclegu, posiłków, taksówek etc, poniesionych w miejscu odbywania posiedzenia,
- wypłacany jest ryczał na koszty poniesione w trakcie odbywania podróży: posiłki, koszty rozmów telefonicznych, przejazdy taksówkami etc. Wysokość tej kwoty obliczana jest na podstawie odległości, jaka musi zostać pokonana w trakcie podróży. Przykładowo, jeśli odległość wynosi ponad 2 000 km Komitet Regionów wypłaca obecnie 234 euro.

Opisane powyżej zasady refundowania przez Komitet Regionów kosztów uczestnictwa przedstawicieli państw członkowskich w pracach tego komitetu dotyczą:

- członków Komitetu Regionów,
- zastępców członków Komitetu Regionów (tylko w przypadku, jeśli członkowie nie mogą uczestniczyć w pracach Komitetu),
- ekspertów (tylko w przypadku, jeśli są oficjalnie zaproszeni przez Komitet Regionów do udziału w pracach tego organu).

Refundacja kosztów udziału przedstawicieli państw członkowskich w pracach Komitetu Regionów jest dokonywana przez Komitet Regionów na zasadzie ex-post, poprzez przelew bankowy. Warunkiem dokonania przez Komitet Regionów refundacji jest przedstawienie przez uczestników posiedzeń Komitetu Regionów oryginalnych biletów oraz kart pokładowych, a także podpisanie przez nich listy obecności.

Skutki finansowe dla budżetu państwa będą wiązać się z koniecznością zabezpieczenia środków na funkcjonowanie odpowiedniej komórki organizacyjnej obsługującej Komisję (sekretariat Komisji Wspólnej). Środki budżetowe na ten cel będą musiały zostać zabezpieczone w budżecie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Można zakładać, że wobec przyjęcia, zbliżonych do dotychczasowych, zasad funkcjonowania KWRiST, wysokość tych środków będzie porównywalna do obecnie ponoszonych wydatków. W 2003 r. była to kwota 218 tys. zł, na którą składały się:

- a) wynagrodzenia dla 4 osób zatrudnionych w sekretariacie KWRiST – 149 tys. zł,
- b) koszty biurowo-administracyjne funkcjonowania sekretariatu – ok. 60 tys. zł,
- c) koszty reprezentacyjne związane z organizacją:
 - posiedzeń plenarnych Komisji – ok. 3,7 tys. zł oraz
 - posiedzeń 7 stałych zespołów problemowych – $7 \times 760 \text{ zł} = 5\,320 \text{ zł}$.

Oczywiście założenie takie można odnosić do sytuacji, w której częstotliwość posiedzeń plenarnych Komisji (w 2003 r. – 7) oraz liczba stałych zespołów (7) i częstotliwość zwoływania ich posiedzeń (w 2003 r. – ogółem 46) nie ulegnie znaczącym zmianom.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt reguluje status prawny Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz unormowanie zasad związanych z wyłanianiem kandydatów na przedstawicieli polskich jednostek samorządu terytorialnego do Komitetu Regionów Unii Europejskiej.

2. Zakres przeprowadzonych konsultacji

Projekt był opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, która zgłosiła m.in. propozycję enumeratywnego wyliczenia organizacji samorządowych delegujących członków do składu Komisji (art. 5 projektu).

Powyższa uwaga nie została uwzględniona, ponieważ w projekcie ustawy przyjęto – jako bardziej uniwersalne – rozwiązanie polegające na wskazaniu kryteriów jakie muszą spełniać ogólnopolskie organizacje reprezentujące samorząd terytorialny, aby mogły delegować przedstawicieli do Komisji Wspólnej Rządu

i Samorządu Terytorialnego. Należy jednak zaznaczyć, że przepis art. 6 ust. 3 projektu, w którym zawarto upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego uprawnionych do delegowania przedstawicieli do Komisji, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom Komisji Wspólnej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Skutki finansowe projektu dla budżetu państwa będą wiązać się z koniecznością zabezpieczenia środków na funkcjonowanie odpowiedniej komórki organizacyjnej obsługującej Komisję (sekretariat Komisji Wspólnej).

4. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów

Projektowana regulacja nie wpłynie w bezpośredni sposób na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Można jednak zakładać, że fakt udziału polskich przedstawicieli w pracach Komitetu Regionów, a tym samym współdecydowania o podejmowanych przez ten organ doradczy stanowiskach w zakresie opiniowania poszczególnej polityki wspólnotowej będzie przekładał się na konkretne już decyzje pozostałych organów UE wpływające oczywiście na ww. dziedzinę w każdym z państw członkowskich UE.

6. Skutki społeczne

Wejście w życie ustawy nie spowoduje bezpośrednich skutków społeczno-gospodarczych. Niemniej ustawowe umocowanie stałego i ważnego forum współpracy dwóch zasadniczych dla ustroju państwa struktur władzy publicznej – Rządu i samorządu terytorialnego, powinno przyczynić się do bardziej harmonijnego i opartego o zasady dialogu społecznego kształtowania polityki państwa oraz pozytywnie wpłynąć na proces tworzenia regulacji prawnych dotyczących samorządów lokalnych i regionalnych.



URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP-1666/04/DPE/ar

Warszawa, 27/09/2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-159-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiot przedłożonego projektu ustawy, co do zasady obejmuje kwestie nieuregulowane w prawie wspólnotowym (zasady współpracy strony rządowej oraz samorządowej).

Zawarte w art. 16 projektu zasady wyłaniania kandydatów na członków i zastępców członków w Komitecie Regionów są zgodne z art. 263 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, regulującym prace Komitetu Regionów.

- II. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o udziale przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Komitetu Regionów Unii Europejskiej, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Do wiadomości:

Pan Ryszard Kalisz
Minister Spraw Wewnętrznych

Biuro Administracji
Rady Ministrów

2
Tomasz Nowakowski
Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU
T. Nowakowski
Tomasz Nowakowski

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia

w sprawie ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego uprawnionych do delegowania przedstawicieli do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego, uprawnione do delegowania przedstawicieli do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Organizacjami, o których mowa w ust.1, są :

- 1) dla jednostek samorządu gminnego:
 - a) w kategorii gmin powyżej 300 tysięcy mieszkańców – ... ,
 - b) w kategorii gmin posiadających status miasta - ... ,
 - c) w kategorii gmin, których siedziba władz znajduje się w miastach położonych na terytorium tych gmin - ... ,
 - d) w kategorii gminy nie posiadających statusu miasta i nie mających siedziby swych władz w miastach położonych na terytorium tych gmin - ... ;
- 2) dla jednostek samorządu powiatowego - ... ;
- 3) dla jednostek samorządu województwa -

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projekt ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej zakłada w art.5 ust.1 delegowanie w skład Komisji Wspólnej przedstawicieli ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego reprezentujących jednostki samorządu funkcjonujące na poszczególnych stopniach zasadniczego podziału terytorialnego państwa (tj. gminy, powiaty, województwa), wskazując jednocześnie liczbę tych przedstawicieli.

Ponadto projekt ustawy w art.5 ust.2 określa dodatkowe kryteria, jakie winny spełniać dane organizacje ubiegające się o możliwość delegowania przedstawicieli. Są to :

- 1) reprezentowanie jednostek funkcjonujących na poszczególnych stopniach podziału terytorialnego państwa;
- 2) funkcjonowanie organizacji przez okres nie krótszy niż kadencja wybieranych w głosowaniu powszechnym organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego na danym stopniu podziału;
- 3) reprezentowanie jednostek samorządu terytorialnego, których członkostwo w danej organizacji, wynika bezpośrednio z rozstrzygnięcia organu jednostki samorządu terytorialnego.

Dodatkowo art. ust.3 projektu ustawy przewiduje stosowanie w przypadkach delegowania przedstawicieli trybu i zasad określonych w aktach statutowych właściwych organizacji samorządu terytorialnego.

Z kolei na mocy art.6 ust.3 projektu ustawy Rada Ministrów została upoważniona do określenia, które z funkcjonujących ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego będą uprawnionych do delegowania przedstawicieli do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Powyższa kompetencja Rady Ministrów uzależniona jest w pierwszej kolejności od wniosku zainteresowanych tj. ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego. Oznacza to, iż w chwili obecnej trudno jest ostatecznie przesądzać, które z ogólnopolskich organizacji przedstawią stosowne wnioski stanowiące podstawę rozstrzygnięcia Rady Ministrów (stąd wolne miejsca w odpowiednich fragmentach projektu). Jednocześnie należy zauważyć, iż bardzo prawdopodobnym pozostaje skierowanie takich wniosków przez ogólnopolskie

organizacje jednostek samorządu terytorialnego, których przedstawiciele wchodzi w skład obecnie funkcjonującej Komisji Wspólnej (tj. Unię Metropolii Polskich, Unię Miasteczek Polskich, Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Powiatów Polskich, Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej).

Powyższe uwarunkowania przesądzą o kształcie projektu rozporządzenia, na którego treść składać będą się: § 1 (wskazujący ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego, mające reprezentować jednostki samorządu funkcjonujące na poszczególnych stopniach zasadniczego podziału terytorialnego państwa) oraz § 2 określający datę wejścia w życie rozporządzenia (14 dni od dnia ogłoszenia).

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie będzie powodowało skutków finansowych dla budżetu państwa, ani też dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie niniejszego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dziedziny, o których mowa w § 10 ust. 6 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221 ze zm.), tj. rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.